SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:501

av Mats Sander (M)

Enklare för äldre som vill fortsätta arbeta

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör kartlägga vilka ekonomiska och administrativa hinder som försvårar för äldre som vill fortsätta arbeta eller kombinera arbete och pension samt verka för tydligare och mer samordnad information om hur arbete, pensionsuttag och beskattning påverkar den enskildes ekonomi, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Människor ska kunna gå i pension när de behöver det, men också fortsätta arbeta när de vill och orkar. För många betyder arbetet mer än lönen. Det handlar om gemenskap, att känna sig behövd och att få använda den kunskap och erfarenhet man samlat på sig genom åren.

Jag tycker att vi ska uppmuntra människor som vill arbeta längre. Sverige behöver deras erfarenhet och kompetens. Då ska vi heller inte göra det onödigt krångligt att fortsätta arbeta.

Det ska löna sig att arbeta. Så är också det svenska pensionssystemet uppbyggt. Den som fortsätter arbeta kan förbättra sin pension och det finns skattemässiga fördelar med att arbeta högre upp i åldrarna.

Men det är inte alltid så enkelt att förstå hur allt hänger ihop. Allmän pension, tjänstepension och skatt påverkar varandra. Dessutom skiljer sig villkoren mellan olika pensionsavtal.

Ta den som börjar ta ut pension men samtidigt fortsätter att arbeta. Lönen kommer från en utbetalare och pensionen kanske från flera andra. Ingen av dem har automatiskt hela bilden av den sammanlagda inkomsten. Därför kan det dras för lite skatt under året.

Det upptäcker man kanske först året därpå, när beskedet om kvarskatt kommer. Det går att undvika genom att begära ett högre skatteavdrag eller jämkning. Men då måste man känna till risken från början.

Den som får en oväntad kvarskatt kan lätt tro att det inte lönar sig att fortsätta arbeta. Om människor avstår från att arbeta på grund av krångliga regler eller bristande information har något gått fel.

En del har blivit bättre. Sedan den 1 januari 2025 finns möjlighet att pausa eller förlänga utbetalningar av tjänstepension under de första fem utbetalningsåren. Hur det fungerar beror på pensionsavtal och försäkringsgivare. Pensionsmyndigheten, Skatteverket och minPension har också information och olika beräkningsstöd.

Regeringen har dessutom inrättat ett nationellt råd mot ålderism och gett Pensionsmyndigheten i uppdrag att ta fram mer kunskap om äldres deltagande på arbetsmarknaden.

Det är bra. Men jag tycker att vi också behöver undersöka vilka ekonomiska och praktiska hinder som faktiskt möter den som vill arbeta längre. Finns det regler som gör det onödigt svårt? Får människor den information de behöver? Och går det att göra informationen från olika myndigheter enklare och mer samordnad?

Tjänstepensionerna regleras till stor del genom avtal mellan arbetsmarknadens parter. Det ska vi respektera. Men vi behöver kunna följa upp hur de nya möjligheterna fungerar i praktiken och om människor verkligen känner till dem.

När man lämnar arbetslivet ska så långt möjligt vara ens eget beslut. Då måste man också förstå vilka ekonomiska konsekvenser beslutet får.

Ingen ska behöva vara expert på pensionssystemet för att kunna avgöra om det är värt att fortsätta arbeta.

Mats Sander (M)